

Tomáš Jílek z FPE ZČU v Plzni se ve svém příspěvku zabýval postupem amerických jednotek v dubnu a květnu 1945, vojenskými operacemi směrem na Plzeň, taktikou amerických vojsk, živelným povstáním Plzeňanů i osvobozením Plzně 6. května Šestnáctou obrněnou divizí.

Osvobození Plzně americkou armádou bylo rovněž tématem příspěvku Jana Kumpery, také z FPE ZČU v Plzni, který ve svém příspěvku přečetl pět dokumentů, diplomatických a zpravodajských zpráv o osvobození západního Československa, zvláště Plzně z konce dubna a začátku května 1945. Předložené dokumenty dokládaly kromě celkem známé Churchillovy prozíravosti v případě Československa důrazný postoj amerického ministerstva zahraničí, které počátkem května 1945 velice naléhavě prosazovalo postup americké armády až k Labi a Vltavě včetně osvobození Prahy, a to ještě 5. května, v předvečer osvobození Plzně. Memoranda ministerstva předložená v této věci prezidentovi svědčí o tom, že nejen Churchill, ale též alespoň část amerického vedení si plně uvědomovala politicko-psychologické důsledky amerického podílu při osvobození Československa.

Poslední z uvedených šesti příspěvků pronesl Martin Franc z Výzkumného centra pro dějiny vědy. Týkal se kulturních dějin první republiky. Autor se v něm snažil zmapovat zpracování jednotlivých oblastí kulturních dějin první republiky a poukázat na oblasti kulturních dějin první republiky, které jsou dosud zpracovány pouze povrchně či jednostranně.

Po každém příspěvku následovala bohatá diskuse, které se účastnili jednak odborníci v daném oboru, především historici, jednak pamětníci válečných

a poválečných událostí z řad posluchačstva. Čas určený pro tento přednáškový cyklus se ukázal jako zcela nedostačující, protože každý příspěvek vyvolal řadu otázek a připomínek, což je snad dokladem toho, že první republika je stále aktuálním tématem, s kterým se poji nejen řada mýtů, ale i otazníků.

Jana Kružíková

Postavení romského nevládního sektoru z hlediska participace na životě občanské společnosti. Beroun, 6.– 8. září 2002

Tento třídní seminář uspořádalo Sdružení DŽENO (sdružení pro obnovu a rozvoj tradičních romských hodnot), v čele se svým předsedou Ivanem Veselým, který všechny přítomné přivítal a stručně vysvětlil záměry a cíle tohoto setkání.

Hlavním úkolem byla zejména výměna informací a zkušeností mezi romskými představiteli jednotlivých regionálních organizací a také navázání následné spolupráce mezi nimi. Po celou dobu diskusí, předkládání návrhů a řešení současné situace v problematice romské otázky měli všichni na paměti jednu důležitou věc – veškeré regionální romské organizace by se měly sjednotit v jeden celek, který by pak zastupovala nově zvolená a sestavená „reprezentace romského nevládního sektoru v České republice“.

Důležitost vzniku této asociace, jejíž program by vycházel z tradičních hodnot a potřeb Romů, by spočívala také ve spolupráci se zástupci Evropské unie, kteří budou podporovat romské projekty.

Asociace by měla do budoucna také vytvářet mezi jednotlivými organizacemi informační systém. Ten by měla mimo

jiné zajišťovat romská média (společenské časopisy, rozhlasové vysílání, internetové stránky, apod.) a také pravidelné pořádání konferencí, kde by se vždy analyzovala aktuální situace, tzn. na programu by byla diskuse o problémech a potřebách, schopnostech řešení daných úkolů, posílení činností organizací, atd.

Účastníci semináře zmiňovali různá problematická témata, se kterými se při své práci setkávají a společně s ostatními se pak snažili hledat vhodná řešení. Každý přispěl svými zkušenostmi a tak byl vlastně naplňován smysl tohoto semináře. Často byla zmiňována i prospěšná činnost nadací a existence školicích programů pro Romy. Pro pokračování těchto aktivit bude zapotřebí stále větší počet odborných pracovníků (především z řad Romů), kteří budou schopni podpořit vyučování a další prospěšné akce nejen svými zkušenostmi, ale také zajištěním dostatku finančních prostředků. „Je potřeba si ve svých řadách vychovat odborníky vždy v určitém oboru, aby se zachovala organizace práce a řešení aktuálních problémů bylo vždy dotaženo do svého konce. V současné době totiž nemáme k dispozici dostatečný počet kvalifikovaných lidí, kteří by se mohli spolehlivě a bezchybně orientovat ve více oborech najednou“, připomněl Ondřej Giňa, který je předsedou Grémia romských regionálních představitelů.

Otázkami financí se zabývaly i následující příspěvky. Současným problémem lokálních romských organizací je totiž také často nesprávné nakládání s přidělenými finančními prostředky, nedostatek argumentace pro připravované projekty a tím také kolikrát zánik této organizace.

Z toho opět vyvstává již zmíněná potřeba spolupráce mezi Romy, zajišťování

proškolování budoucích odborníků, sjednocení strategie při získávání financí na jednotlivé projekty, oslovení mnoha dalších lidí, kteří jsou ochotni pomoci, atd.

Společným programem všech zúčastněných je tedy kontaktovat co nejvíce lidí ze svého okolí (hlavně Romů) a získat je pro spolupráci v rámci budoucí asociace. Spolu s nimi pomáhat při řešení romské problematiky a vytvářet tak lepší podmínky pro spokojený život Romů nejen v České republice, ale i v rámci celé Evropské unie.

Lucie Procházková